

สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

การศึกษา เรื่อง “ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอัสสัมชัญศึกษา เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร” ในการศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาใช้วิธีการวิจัยเชิงปริมาณ ประเภทของการวิจัยเรียกว่า วิจัยเชิงสำรวจ (Exploratory Research)

กลุ่มตัวอย่างประชากรในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2549 โรงเรียนอัสสัมชัญศึกษา เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร มีจำนวนทั้งสิ้น 110 คน โดยแบ่งเป็นนักเรียนที่เรียนสายวิทย์-คณิต จำนวน 51 คน นักเรียนที่เรียนสายศิลป์-ภาษา จำนวน 59 คน ศึกษาและรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร (Documentary Study) ศึกษาจากเอกสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากแหล่งต่าง ๆ รวมถึงงานวิจัยและวิทยานิพนธ์ ศึกษาหลักเกณฑ์และวิธีการสร้างข้อความแบบสอบถาม จากตำรา ทฤษฎี เอกสารตามแนวคิด ทฤษฎีของฮอปพอค (Hoppock) เพื่อรวบรวมแนวคิดหลักการสำหรับเป็นแนวทาง

สรุปผลการศึกษา

ปัจจุบันการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ซึ่งเป็นผลมาจากความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี และวิทยาการ ทำให้มีอาชีพเกิดขึ้นมากมาย อาชีพแต่ละอาชีพจะเหมาะสมกับบุคคลหนึ่ง แต่อาจจะไม่เหมาะสมกับอีกบุคคลหนึ่งทั้งนี้เนื่องจากบุคคลมีความแตกต่างกันในหลายด้าน เช่น บุคลิกภาพ ค่านิยม ความสามารถ ความถนัด ถ้าผู้เรียนตัดสินใจเลือกอาชีพได้เหมาะสมกับตนเอง นั้นหมายถึงในอนาคตย่อมมีความสุขในการทำงาน และมีแนวโน้มที่จะประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพอย่างมาก ในทางตรงกันข้ามถ้าผู้เรียนเลือกประกอบอาชีพที่ไม่เหมาะสมกับตนเอง จะทำให้เกิดความเบื่อหน่าย ไม่มีความสุขและไม่มีโอกาสประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพได้ยาก นอกจากนี้ยังก่อให้เกิดความเสียหายต่อประเทศชาติอีกด้วย ในด้านของตลาดแรงงานก็จะเกิดความไม่สมดุลกันระหว่างอาชีพกับผู้ประกอบอาชีพ ดังนั้น ก่อนที่จะเลือกประกอบอาชีพต่าง ๆ จะต้องมีการเลือกเรียน หรือเลือกเส้นทางในอนาคต นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งในการปลูกฝัง และแนะแนวการศึกษาที่ถูกต้องให้นักเรียน พิจารณาถึงปัจจัยที่เหมาะสมในการเลือกอาชีพในอนาคต

เพราะผู้เรียนกลุ่มนี้ถือว่าเป็นกลุ่มของประชากรที่สำคัญ ที่จะพยากรณ์ตลาดแรงงานในอีก 4 ปี ข้างหน้าได้ เพื่อประโยชน์ในการลดปัญหาการเลือกอาชีพของนักเรียนและช่วยให้นักเรียนสามารถเลือกอาชีพได้เหมาะสม การศึกษาครั้งนี้จึงได้ศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอัสสัมชัญศึกษา เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร” โดยมีวัตถุประสงค์ คือ

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกอาชีพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอัสสัมชัญศึกษา

2. เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

ในการกำหนดกรอบแนวความคิดในการศึกษาวิจัย ตัวแปรสำคัญที่ใช้ในการศึกษา ได้แบ่งเป็น

1. ข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ ระดับคะแนนเฉลี่ย แผนการเรียน รายได้ของครอบครัวต่อเดือน ระดับการศึกษาของ บิดา มารดา และผู้ปกครอง

2. ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ ความถนัดในด้านอาชีพ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความสนใจในอาชีพ บุคลิกลักษณะของนักเรียน ความคุ้นเคยต่ออาชีพ ค่านิยมของสังคม และการได้เรียนรู้และฝึกทักษะอาชีพในโรงเรียน

3. ปัจจัยบุคคลที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ เพื่อน ครู อาจารย์แนะแนว พ่อแม่ พี่น้องหรือญาติสนิท รุ่นพี่ที่โรงเรียนเป็นแบบอย่าง

4. ปัจจัยข้อมูลข่าวสาร ได้แก่ หนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ วิทยุ ภาพยนตร์ ป้ายโฆษณา และภาพโปสเตอร์

จากผลการศึกษากลุ่มตัวอย่างพบว่า ลักษณะทั่วไปของนักเรียนโรงเรียนอัสสัมชัญศึกษา เป็นโรงเรียนหญิงล้วน นักเรียนร้อยละ 53.6 เรียนอยู่แผนการเรียนศิลป์-ภาษา และร้อยละ 46.4 เรียนอยู่แผนการเรียนวิทย์-คณิต การเลือกอาชีพอยู่ในหมวดใหญ่ที่ 2 คือ ผู้ประกอบวิชาชีพ ด้านต่าง ๆ (แยกตามการจัดประเภทมาตรฐานอาชีพ (ประเทศไทย) ปี 2544 โดยกรมการจัดหางาน กระทรวงแรงงาน) ซึ่งผู้ประกอบอาชีพนี้ ได้แก่ โปรแกรมเมอร์ สถาปนิก วิศวกร แพทย์ ทันตแพทย์ สัตวแพทย์ เกษษกร นักบัญชี ผู้พิพากษา นักแปล นักหนังสือพิมพ์ เป็นต้น ร้อยละ 34.1 เลือกอาชีพในหมวดใหญ่ 1 เช่น นายธนาคาร นักการทูต นักธุรกิจ ธุรกิจส่วนตัว และร้อยละ 16.5 เลือกอาชีพในหมวดใหญ่ 5 ซึ่งเป็นอาชีพเกี่ยวกับการให้บริการ เช่น พนักงานบริการ บนเครื่องบิน มัคคุเทศก์

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกอาชีพของนักเรียน พบว่า ปัจจัยที่มีระดับความสำคัญมากที่สุดเกี่ยวกับการเลือกอาชีพของนักเรียนคือ ปัจจัยส่วนบุคคล นักเรียนส่วนใหญ่ร้อยละ 60.9 จะเลือกอาชีพตามความสนใจ ซึ่งจะมีความสัมพันธ์กับระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมของนักเรียน เพราะนักเรียนที่มีผลการเรียนสูงก็จะสนใจเลือกอาชีพที่ต้องใช้ความรู้ ความสามารถเฉพาะ เช่น อาชีพแพทย์ ล่าม สถาปนิก ดังนั้นการเลือกแผนการเรียนของนักเรียนจึงสอดคล้องกับอาชีพที่นักเรียนสนใจ ตามความถนัดในอาชีพ บุคลิกลักษณะและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล กับข้อมูลส่วนบุคคล คือ แผนการเรียน รายได้ของครอบครัวต่อเดือน ระดับการศึกษาสูงสุดของบิดาและมารดา ไม่มีความแตกต่างกัน เพราะการเลือกอาชีพของนักเรียนจะมองที่เป้าหมายของตนเอง โดยจากนักเรียนที่เรียนอยู่แผนการเรียนวิทย์-คณิต ก็จะเลือกอาชีพที่เกี่ยวกับแพทย์ เภสัชกร นักเรียนที่เรียนแผน ศิลป์-ภาษา อาชีพที่นักเรียนเลือกก็จะเกี่ยวกับ ล่าม หนายความ นักบัญชี ซึ่งต้องมีความถนัดในด้านภาษา การคำนวณตัวเลข ฯลฯ ในปัจจัยข้อมูลข่าวสาร พบว่า นักเรียนให้ความสนใจปานกลางกับการเลือกอาชีพ อาชีพที่นักเรียนเลือกหรือสนใจร้อยละ 31.8 จะมาจากสื่อที่เป็นโทรทัศน์ ซึ่งเป็นสื่อที่นักเรียนพบเห็นได้บ่อยและเป็นประจำรวมถึงสื่อประเภทหนังสือพิมพ์ ป้ายโฆษณา ภาพยนตร์และวิทยุ ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยข้อมูลข่าวสารกับข้อมูลส่วนบุคคล คือ แผนการเรียน จะเห็นได้ว่านักเรียนที่เรียนแผนศิลป์-ภาษา จะให้ความสนใจข้อมูลข่าวสารมากกว่านักเรียนที่เรียนแผนวิทย์-คณิต ซึ่งสัมพันธ์กับอาชีพที่นักเรียนเลือก ในด้านปัจจัยบุคคลที่เกี่ยวข้อง พบว่า ร้อยละ 26.4 พ่อแม่ จะเป็นผู้มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพของนักเรียน เพราะ พ่อแม่ เป็นบุคคลที่มีความใกล้ชิดและสัมพันธ์กับนักเรียนมากที่สุด การเลือกอาชีพของนักเรียนบางครั้งอาจจะมาจากความต้องการของพ่อแม่ ผู้ปกครองเป็นหลัก ซึ่งสอดคล้องกับการเลือกอาชีพ หรือการเลือกศึกษาต่อในระดับที่สูง นอกจากนี้นักเรียนอาจพิจารณาจากระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม แผนการเรียน และระดับการศึกษาสูงสุดของบิดาและมารดา เป็นเหตุผลประกอบในการเลือกอาชีพของนักเรียนเช่นเดียวกัน

ข้อเสนอแนะ

ผลจากการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาขอเสนอแนะข้อคิดเห็นเพื่อเป็นการพิจารณาปรับปรุงงานบริการแนะแนวด้านอาชีพ สำหรับโรงเรียนอัสสัมชัญศึกษา ดังนี้

1. ปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า นักเรียนเลือกอาชีพตามความสนใจในอาชีพ อาจเป็นผลเนื่องจากว่า นักเรียนมีความคุ้นเคยในอาชีพที่นักเรียนใกล้ชิดหรือสัมผัสคลุกคลีด้วย เพื่อให้

การเลือกอาชีพของนักเรียน หรือการเลือกเพื่อเข้าศึกษาต่อตรงตามเป้าหมาย ควรมีการเน้นที่ ความสำคัญของอาชีพต่าง ๆ เพื่อให้นักเรียนได้เห็นคุณค่าและความสำคัญ

2. ปัจจัยบุคคลที่เกี่ยวข้อง ครูแนะแนวควรเพิ่มบทบาทในการให้ข้อมูลข่าวสารด้าน อาชีพต่าง ๆ แก่พ่อแม่ ผู้ปกครองและนักเรียน รวมถึงการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการเลือกอาชีพ เพื่อให้ นักเรียนได้เลือกอาชีพในทิศทางที่เหมาะสมและตรงตามความต้องการของนักเรียน

3. ปัจจัยข้อมูลข่าวสาร การชมโทรทัศน์และการชมภาพยนตร์ มีความสำคัญกับอาชีพ เนื่องด้วยเป็นสื่อหรือเทคโนโลยีที่ทันสมัย ดังนั้นควรมีการนำเสนอเรื่องราวหรือประวัติของบุคคลที่ ประสบความสำเร็จในชีวิต และการประกอบอาชีพเพื่อให้ นักเรียนเห็นความสำคัญ และ ตระหนักรู้ในด้านของบทบาทและหน้าที่ของแต่ละกลุ่มอาชีพ ที่สร้างสรรค์ประโยชน์ให้แก่สังคม และประเทศชาติ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษากับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศชาย ในระดับเดียวกันและต่างระดับใน เรื่องการเลือกอาชีพ

2. ควรมีการติดตามผลของนักเรียนว่าประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพของ นักเรียน เมื่อสำเร็จการศึกษาจริง

3. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยบุคคลที่เกี่ยวข้องในด้านบทบาทของ ครูแนะแนวใน โรงเรียนกับการเลือกประกอบอาชีพของนักเรียนในยุคโลกาภิวัตน์